

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Aestiva Et Autumnalis A Pentecoste Usque Ad Adventum. - Annexis
aliquot Panegyricis Academicis.

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus VIII. Dominica VI. post Pentecosten. Antithesis Beneficentiæ.
Thema. Misereor super turbam, quia ecce iam triduo sustinent me. Marci
8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47093](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47093)

DISCURSUS VIII.

Dominica VI. post Pentecosten.

Antithesis Beneficentia.

T H E M A.

*Misereor super turbam, quia ecce iam
triduo sustinent me. Marci 8.*

S Y N O P S I S .

- I. *Regia & divina virtus est beneficentia, quæ vota prævertit, uti hodie Christus, qui non rogatus misertus est turbæ.*
- II. *Hanc representat nubes pluvias grida Dives in omnes. Sic quippe Deus benefacit etiam ratione carentibus creaturis; quanto magis hominibus.*
- III. *Ipsa desideria apud Deum obtinent precum locum, & ambit ipse desiderari à nobis ea, quibus indigemus.*
- IV. *Unde & beneficia accelerat proscripta omni mora, sic Stephano certanti coronam ostentat antequam plenè mereatur.*
- V. *Centurio Evangelicus nondum petierat sanitatem servi, & iam Christus se venturum pollicebat, satis erat insinuasse. Ad pœnas tardu[m] est Deus, ad beneficia volat. Sic & Zachæo benefacit.*
- VI. *Turba hodierna non petet alimenta, & eius miseretur Christus, ultro offerens id, quo indigebat; pro tridui sustentia tantum miraculum efficit, sicuti & Ninivitis quadraginta dies convertit in triduum. & veniam dedit pœnitentibus Deus, quia fitinat benefacere.*
- VII. *Quinimo rogatus plus concedere solet quam petatur, uti multis exemplis immittitur.*

Et

Et tamen nullam ei rependi-
mus gratitudinem.

VIII. Cito oblivia scimus benefi-
ciorum, uti pincerna Ægyptius
Iosephi à quo fuit affec-
natus de liberatione à carce-
re. Nempe anlica sunt pro-
missa quæ cito oblivioni tra-
duntur.

IX. Ita & nos cum Deo agi-
mus, cum proximis, nec qui-

dem rependimus accepta: &
sæpè pro beneficijs reddimus
iniurias: debitam mercedem
miseris non persolvimus.

X. Converso Cistertieni medius
denarius non datus pro nanlo
obstaculum fuit ad cœlum.
Beneficos Christus in suprema
die ad se evocabit, immiseri-
cordes & ingratis repellat.

Misereor super turbam, quia ecce iam
triduo sustinent me. *Marci 8.*

I.

REgiam virtutem esse beneficentiam
agnovit quondam Anaxilaus apud
Phavorinum, qui rogatus, quid esset
in regno beatissimum? respondit:
nunquam vinci beneficijs. Magna vir-
tus, si tamen aliquando cuiquam
contigit non esse ab ullo yictum. Divinam potius
appellavero beneficentiam cum Seneca: *Qui dat be-
neficia Deos imitatur:* & tanto operatur divinus,
quanto minus recipere sperat, præsertim si & desi-
deria præveniat, & celeritatem adiungat. *Optimum*
est (inquit idem Seneca) *antecedere desiderium cuiusq;*
*proximum sequi. Illud melius, occupare antequam roge-
mur, quia cum homini probo ad rogandum os corruat,* &
*suffundatur rubore, qui hoc tormentum remittit multipli-
cat munus suum.* Quis ita beneficit præter unum
Deum? qui non tantum modicum laboris sui cau-
sa impensum ingentibus donis cumulat, sed occupat

Phavor.
ap. Lang.

*Sen. de
Benef.
lib. 3. c. 15*

*Idem Se-
nec. de
Benef. lib.
2. cap. 1.*

antequam rogetur, & multiplicat munus suum. Id quod evidenti experientia nobis hodiernum proponit Evangelium. Triduo fortè Evangelizantē, & curantem ægrotos, propriæ magis utilitatis causa, quam servitij Christo exhibendi, secutæ sunt turbæ Christum benedictum; & ecce sua sponte, rogatus à nemine, eorum misertus abundantι reficit cibo, & dum pascit corpora miraculoſo eventu, pascit, & saginat etiam animas: *multiplicat munus suum.* O verè bonum Dnminum, qui tam pronus est ad benefaciendum: *Misereor inquit super turbam, quia ecce iam triduo sustinent me.* Verè solicitum, ne ab ullo vincatur beneficijs, ne quid servitij admittat sine liberalissima remuneratione. *Triduo sustinent me.* Quis hominum tam accurate dies & penè horas numerat impensi sibi obsequij, ut illicò properet ad compensandum laborem? Moveor ex consideratione tam promptæ & acceleratæ beneficentiae, ut praesenti discursu nonnihil de ea differam, eamq; contraponam humanæ beneficentiae, quo magis inardescat anima nostra humanæ beneficentiae, quo magis inardescat anima nostra ad alacriter servendum tantæ bonitati.

II. Divinam liberalitatem, & beneficentiam repræsentaturus Academicus pinxit nubem pluvijs gravidam incumbentem horto floribus consito, & adiecit epigraphen: *Dives in omnes* alludens ad Paulinum dictum: *Idem Dominus omnium dives in omnes.* Quo quidem Symbolo non solum exprimitur beneficentia divina in omne genus humanum, sed etiam in omnem omnino etiam inanimem creaturam. Nam Deus ultrò non rogatus, non impulsus aliquo sui commodo, sponte produxit omnia crea-

Picinell.
lib. 2. n.
134.
Rom. 10.

creata, & illa beneficentissimè conservat in suo esse, ut eleganter Philosophatur Basilius Seleuciensis
Non erat cœlum, non terra &c. solus enim Deus erat. Deus ipsis esse fons, vitæ thesaurus, ortus non indigens, bonitate scatens. Hinc ea quæ non sunt vocat, non rogatus, non supplicatione invitatus, non existentibus dat existere. Et si hoc præstat creaturis irrationalibus, sensu parentibus, ut eas producat & conservet in suo esse, quanto magis præstabit conditis ad imaginem & similitudinem suam? *Dives in omnes est,* & longè ditissimus in eos à quibus vel modicum servitij sibi videt exhiberi, cum gaudeat occasionem sibi dari munera sua non solum dandi sed & multiplicandi, tametsi non rogetur.

S. Basil.
Seleuc.
Orat. 12.

III. Id ipse nobis per Isaiam Prophetam insinuat illis verbis: *Sitientes venite ad aquas: qui non habebitis argentum properate, emite absq; argento &c.* quasi diceret: Scio vos multis indigere, & sufficit si desideretis accipere; ecce nubem gravidam nimbis liberalissimæ beneficentiae, *venite ad aquas, nullum pretium peto: volupe mihi est vobis beneficia larga impendere.* Hunc sensum attigit S. Gregor. Nazianzenus ad allegatum textum ita differens: *Hoc bonum nempe Dei favorem, & dona, solo voluntatis pretio emendum ibi proponitur: appetitionem ipsam Deus ingentis pretij loco habet, sitit sitiri, bibere cupientibus potum præbet: cum ab eo beneficium petitur, beneficio dicit: prompta, munifica, atq; prolixa natura est: jucundius dat quam alij accipiunt.* Hæreant altè infixa illa potissimum: *cum beneficium ab eo petitur, beneficio dicit: quasi nos beneficium conferremus Deo, si patiamur eum in nos esse beneficium.* Id David agnoscens Propheticō spiritu aiebat de Deo. *Quid retristis?*

Isai. c. 55.

Nazian.
Orat. in
S. baptif.

Psal. 115.

buam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi. Ergone Deus Davidi retribuit cum donat? Ipse ambit dona sua nominari retributionem, ut ostendat quantum anhelat homini benefacere, & videri vult repende-

re cum ultro liberalis est.

IV. Amplius adhuc divina hæc beneficentia elucescit quod moram omnem proscribat, & ad subveniendum acceleret, unde ab amoris eam radice pullulare non dubites. Alatus est amor, tarditatem nescit. Sponsa in Canticis sub allegoria hinnuli transflentis colles eam adumbrat : *Ecce iste venit saliens in montibus transiliens colles : similis est dilectus meus capreæ binnulóq; cervorum.* Ad quæ Galfridus in Allegorijs : *Magnos se gaudet amore præventam, in eo quod venientem cum celeritate conspiceret.* Elegans Ambrosius super hoc differens, sub sponsæ nomine inquit : *Ecce hic ad venit saliens : adhuc ego eum quæro, & ille iam venit ; adhuc ego suffragia capto, & ipse iam proximus est : ego suscitari mihi charitatem cupio, & ad me plus charitæ ipsa festinat.* Ad experientias vos ducam. Certabat Stephanus pro fide quam prædicabat, fortis athleta inter lapidum grandines, & qui coronam promisit legitimè certantibus, iam coronam illi offerebat ante certaminis & agonis finem. *Ecce video cœlos apertos, & Jesum stantem à dextris virtutis Dei.* Unde præpropera hæc laboris merces ac retributio ? Alata est Dei beneficentia, amat muneari celeriter nondum exantlato labore. *Vide quantum agat* (sic ratiocinatur in hunc locum Eusebius Emilienus :) *in pectoribus servorum suorum diuinæ charitatis ardor. Necdum explet famulus ministerium suum, & iam Dominus aperit regnum suum.*

V. Explicabat Centurio servi sui ægritudinem

Cant. 2.

*S. Amb.
ser. 6. in
Piat. 118.*

*Euseb. E-
mili. ap.
Baëz.*

nem, descensurus ad preces nisi præveniretur: Illi-
cò Dominus: *Ego veniam & curabo eum.* Quid pro-
mittis Domine quod nondum disertè petiit Centu-
rio? némpe *plus charitas ipsa festinat.* Quod obser-
vans Basilius Seleuciensis: *Miserabili dictione Do-*
minum Centurio allebat. Quid igitur ad eum summa
benignitas? *Ego inquit veniens curabo eum.* Beneficen-
tia preces antevertit. Latro in Cruce sui tantum
Christo commendat memoriam in futurum, &
Christus anhelans benefacere non exspectat futu-
rum tempus sed in præsenti illi pollicetur, imò
plus pollicetur, quam ille petat. Petebat ille: *Me-*
mento mei dum veneris in regnum tuum. Et audit econtra:
Hodie mecum eris in Paradiso. Obstupescit ad
hanc celeritatem Beneficentiae divinæ S. Ambrosi-
us, & ait: *Tanta fuit celeritate salvatus, ut peccata e-*
ius gratia prævenerit, antequam poena: & prius in malis
suis coepit gloriari, quam puniri. O volatum charitatis
ineffabilis! O beneficentiam inexplicabilem! Prius
dat quam rogetur, & vix rogata accurrit. Ascende-
bat sycomorum Zacchæus volens solum videre Je-
sus, & illico audit: *Festinans descend: quorsum*
hæc festinatio necessaria? nempe quia hodie in domo
tua oportet me manere: quia ego festino tibi benefa-
cere, quia ardor charitatis meæ me impellit ut ci-
tò tibi exhibeam gratias, *festinans descend.* Advertit
hanc celeritatem divinæ Beneficentiae S. Laurent.
Novariensis hunc locum pertractans, & alloquens
Christum inquit: *Domine quid est hoc quod dicas? a-*
scendit in arborem, ut videret, ne cum ingemuit: nun-
quid confessus est maculam suam? aut flagitia replicavit?
nunquid flevit ante te? & dicens illi: *Hodie in domo tua*
oportet me manere. Vix adhuc vel videret te meruit, &
iam

Basil. Se-
leuc. orat.
19.

S. Am-
brof. ser.
de Passio.

S. Laur.
Nov. hom.
de pœn.

iam angulos eius visitas? Verum hoc officij tui est, & indulgentissimæ curæ. Itanè verò officium Dei est prevenire preces, & desideria? & plus largiri quam optetur? Zachæus solum videre cupit, & cum videt, hospitem ultroneum habet, salutem consequitur, fit ex publicano Confessor Christi. O verè bonum Dominum! qui & citò postulatis annuit, & quæ servus postulare non præsumeret, ultrò offert, Occupat antequam rogetur, & multiplicat munus suum.

VI. An aliquis ex hodierna turba Evangelica quæ triduo Christum secuta est, sive verbo sive nutu à Christo petierit alimenta, non constat ex Evangelio: vero similius est Christum benedictum sua sponte misertum, & ultrò parasse mensam in solitudine; quia *hoc officij eius est, & indulgentissimæ curæ.* Hinc nec cogitantes de saturitate jussit discumbere, panes qui aderant frangi, & multiplicavit munus suum, solum quia triduo sustinuerunt eum, vel ut ait Matthæus, *triduo per se verarunt cum eo.* Revocat mihi hoc triduum in memoriam acceleratam condonationem peccatorum Ninivitis ad quos missus fuerat Jonas, ut prædicaret: *Aduic quadraginta dies, & Nine subvertetur.* Ubi septuaginta legunt *Aduic tres dies.* Miratur S. Hieronymus quod cum in Hebræo expressè habeatur *quadraginta*, ut nec verbi, nec syllabæ nec accentus ultra sit communitas cum tribus diebus, nihilominus Septuaginta Interpretes posuerint *tres dies* pro quadraginta. Eodem modo miratur S. Augustinus. Sed Glossa apud Hugonem Cardinalem videtur utrumq; conciliare, quod scilicet intra triduum conversa ad Dominum civitas spiritualiter eversa sit. Notat præterea Hugo quod cum Nine fuerit tan-

Jon. 3.

ta Civitas ut trium dierum circuitum amplectetur : Jonas ingressus eam dicatur uno die, *Cœpit Jonas introire civitatem itinere diei unius.* Ad quæ Hieronymus : *Memor præcepti & sui naufragij, iter trium dierum festinatione unius diei complevit.* Cur tantoperè festinandum erat ? si quadraginta dies ad pœnitentiam dati fuerunt, nonne lento passu melius exquereretur Jonas divinum imperium ? Minimè : quia novit Jonas ingenium divinæ misericordiæ & pietatis. Vix auditus dicere : *Nini-ve subvertetur :* Vedit Ninivitas currere ad saccos & cilicia, unde si bi aliud persuadere non potuit, quām illicò adfuturam veniam, & misericordiam Dei. Propterea terminus subversionis moralis seu spiritualis in triduum coarctatus est. Vix cœperunt agere pœnitentiam, & consecuti sunt veniam. *Ut est nuntiatus Nini-vitis interitus, credunt, & timent, & quanto sciunt Dominum non esse mendacem, tanto propensius eius de pietate præsumunt,* inquit Zeno Veronensis. Mirum effatum ! si sciunt non esse Dominum mendacem, quomodo præsumunt de pietate, ut eam exercendo se quasi mendacem constituant, abrogando quod decreyerat. Sed eo videtur collimare S. Zeno, quod licet credant Dominum non esse mendacem, qui decreta infringat, tantam tamen in ipso agnoscunt pietatem & misericordiam, ut malit periclitari de nomine vera nuntiantis, quām de nomine misericordis. Et non fefellit eos pia præsumptio, quia *Misertus est Deus.*

VII. In omni profecto beneficio divino, si advertere volueris & celeritatem deprehendes, & plus quam optetur concedi : ut recte de Deo dixerit Ambrosius : *Uberior est gratia quam precatio.*

Dom. Pars II.

N

Pe-

Hugo
Card. in
c. 3. Jon.
S. Hieron.
in Jon.

S. Zeno.
Veron.
ser. de
Jona.

Ambros.
in Psal.
118.

Petit filium Abrahamus ; obtinet non tantum filium , sed posteritatem numerosam *sicut stellas cœli*, ex qua ipse Dei Filius nasceretur : Optat Jacob redditum sui Beniamini , recipit non tantum Beniaminum , sed & Josephum , quem pridem mortuum existimabat : Petit Ezechias vitam prorogari ad unum annum , & addit ei Deus annos quindecim. Petit Anna unicum filium , & dedit ei Deus præter Samuelem tres filios. Optat Tobias reducem filium , & recipit cum filio uxorem filij , & argentum mutuo datum. Usque adeò *überior est gratia quam precatio*. Tantæ bonitatis exemplar imitari deberet mundus , & animari ad retribuendas retributions , sed heu ! quam ingratum se Deo exhibit ! quam parum divinam æmulatur beneficentiam ! Eleganter aiebat Thomas Morus ille Angliæ ocellus : *Benè ac laudabiliter facta pro merito compensare mundus hic nec ingratus solet , nec gratus potest*. Tanta siquidem , & tam exaggerata in nos beneficia Deus multiplicat , ut quantumcunque studeamus gratitudini , moriamur tamen ingrati , & multò verius ad eum dicere possimus , quam olim Seneca ad Cæsarem : *Hanc Cæsar habeo injuriam tuam ; effeci ut viverem* *Si morerer ingratus*. Atque utinam vel aliqualem conaremur exhibere gratitudinis notam , & cùm Deo non possimus benefacere , ipsius imitando beneficentiam , proximis nostris , qui sæpius ope nostra indigent , imò qui nobis benefecerunt , vicissim benefaceremus !

VIII. Conjectus erat in carcerem (ut alterius iterum tridui mentionem advocemus) Joseph in Ægypto. Cum eo erat Captivus Pincernarum Magister anxius de somnio futurorum præsago.

Ex-

*Tho. Mor.
ap. Cor.
nel.*

*Senee. 2.
de Benef.
c. 25.*

Explicit somnium Joseph : *Tres propagines tres ad-
buc dies sunt, post quos recordabitur Pharaon ministerij
sui, & restituet te in gradum pristinum.* Addebat som-
nij interpres Joseph : *Tantum memento mei cum bene-
tibi fuerit, & facias tecum misericordiam.* Quæ 70. in-
terp. sic legunt : *Memor esto mei per temetipsum, cum
bene tibi fuerit, & facies in me misericordiam, & memor
eris mei.* Quid tam sollicitè inculcat sui memoriam
non contentus dixisse semel *memor esto mei*, ut idem
secundò repetat : *memor eris mei.* Itane putat oblivio-
sum, ut post tres dies non posset meminisse accepti
solatij & beneficij ? Audite causam è calamo Am-
brosij. Ideò secundò repeti vit *memor eris mei*, quia sci-
ebat non recordaturum, cum potentiam receperisset. &c.
Sed quod peius est, citò beneficij irrexit obliuio secundis
rebus. Hæc Ambros. quod etiam ipse sacer Histori-
cus innuit historiam concludens : *Succendentibus pro-
speris præpositus Pincernarum oblitus est interpretis sui.*
Sciebat Joseph mundi morem, quod in necessitate
polliceatur mira ; in prosperitate nihil cogitet de
gratitudine. Cum aulico habebat negotium, qui
dum alicujus indigent servitio magnis eum promis-
sis lactant, dum verò consecuti sunt quod optabant,
ne quidem respiciunt benefactorem. Unde sapien-
ter ajebat Æneas Sylvius Aularum artes expertus :
*Verum est tritum sermone proverbium : facies hominis,
facies leonis.* Omnes hodie simulati sumus amici : amare
singimus, non amamus : Atq; idcirco ubi ades sub servio
tibi, obsequor, quidquid iubes facio, ut videar te diligere:
ubi absis, nihil te pendo ; quia vel non redibis, vel si re-
meaveris, dicam me fecisse omnem diligentiam, & alios in
culpa fuisse, quod res ex tua non sit expedita sententia.
Hoc noverat Joseph ideo movebat semel & iterum.

N 2

Me-

S. Am-
bros. lib.
de Joseph.
c. 6.

Æn Sylv.
Epist. 54.

Memor esto mei. Et tamen non fuit memor per totum biennium, donec haberet occasionem se commendandi suo Regi, & suggesti Interpretem somniorum.

IX. Ita prorsus cum Deo agimus, ut observat Lactantius : *Tunc maximè Deus ex memoria hominum elabitur, cum beneficijs eius fruuntur.* Ita cum proximis nostris agimus, acceptorum immemoires ; accipiendo rum iterum à Deo incuriosi : & dum nobis bene est, cum nobis Deus sua bona multiplicat, nihil cogitamus, ut erga proximum indigentem, quiritantem, afflictum opem postulantem beneficentiam aut misericordiam exerceamus. Ad accipiendo rum celeres advolamus, ad reddendum vel erogandum testudineo passū, & ne quidem testudineo incedimus. Accurrunt viduæ, pupilli, afficti, oppressi ad Judices, ad caussidicos ; quamdiu aliquid afferunt, audiuntur, verbis faccharo illitis salutantur ; cum parum superest, mille excusationibus arcentur à conspectu : iam tempus non habemus quia tempus est prandij, jam caput dolet, iam eundum est ad magnos Dominos, iam scribendæ nescio quo literæ. Deniq; beneficia amplectimur cupidè, alijs vel ulla impendimus, vel parcissimè. O quām difficultem aliquando rationem illi reddituri sumus, qui tam multa in nos bona contulit, & conferre non cessat, ut & nos disceremus alii benefacere, quos sui loco nobis substituit. Cum enim ipse nostris bonis non egeat, indigentibus suas vices commisit, ut in illis ipsi beneficia saltem aliquatenus rependeremus. Nos tamen eo subinde inhumanitatis procedimus, ut non tantum non benefaciamus quærerentibus auxilium, sed insuper per in-

Lactantius.
lib. 2. Just.
div. c. 1.

iniurias opprimamus. Sunt qui per dolos & fraudes mutuo acceptas pecunias tergiversantur restituere, ut longis litibus & expensis repeti eas necesse sit. Sunt qui promeritam operarijs, servis, ancillis & justè debitam mercedem ex obvia & consulto excogitata causa persolvere abnuunt: Sunt qui per illicita lucra & fœnora duplum sæpè extorquent à misericordiis &c. hoc non est benefacere sed maleficere, hoc non est imitari Deum, sed Dœmonem, qui deceptor fuit ab initio.

X. Rem omnibus altè demittendam in pectus narrat Cæsarius Heisterbacensis de quodam Converso Cisterciensis Ordinis, qui transiens flumen Albim in Saxonia, cum nautum nautæ persolvere non posset, promisit in proximo se missurum dimidium denarij. Reversus domum, velut rem parvi momenti, neglexit. Interim ægrotans, & ad extrema deductus in ecstasi vidit se ad cœlum conscendere, sed obstaculum injici à dimidio denario, quem promissum & iustè debitum non persolverat: vi-fus quippe illi est denarius sensim crescere, ut tandem mundo maior videretur. Sensibus restitutus narravit visum; quare illico Abbas integrum denarium creditori nautæ transmisit, quo persoluto, Conversus ille eadem hora migravit è corpore. Adiungit author: *Quod si pro tantilla re cœlum ingredi non potuit, quid illis eventurum est, qui non obolum, sed vel multos florenos retinent, vel diu solvere morantur?* Quid illis eventurum est qui pauperes, viduas, pupilos, peregrinos, destitutos patrocinij, juvare consilijs, auxilijs recusant, imò ut ab ijs liberentur, contumeliosè repellunt, injustè opprimunt? Profectò sicut de misericordibus & beneficentibus

Cæsar.
Heisterb.
To. 2.c.35

Matth. 25.

proximo gloriabitur Christus in illa die suprema, eosq; ad se invitabit *Venite benedicti Patris mei, Esurivi enim & dedistis mibi manducare &c.* Ita immisericordes à se repellent cum indignatione: *Discidete à me maledicti in ignem aeternum. Esurivi enim & non dedistis mibi manducare; siti-vi, & non dedistis mibi potum, hospes eram & non collegistis me &c.* quia scilicet proximis in necessitate constitutis non succurristis, immemores meorum beneficiorum, quæ ideo largè in vos profudi, ut de ijs etiam alios participes faceretis, ut de ijs mihi in persona indigentium latenti gratitudinis aliquid rependeretis. *Quandiu enim non fecisti uni de minoribus his, nec mibi fecisti.* Atq; hæc est *Antithesis Beneficentiae divinæ & mendacæ, quæ utinam in nobis operetur divinæ beneficentiae imitationem.*

DIS.